

ÖCKERÖ KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

ELEVHÄLSOPLAN

Till stöd för ledning och personal inom
grundskolan i Öckerö kommun

2016–2018

Beslutsdatum:	2016-10-19
Beslutande:	Barn- och utbildningsnämnden
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Skolchef
Upprättad av:	Karl-Johan Sjödin, skolchef

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	3
1.1	Elevhälsoplanens syfte	3
1.2	Elevhälsan i skollagen	3
2	ANSVAR	4
2.1	Illustration	4
2.2	Kommunen	4
2.3	Rektorn	4
2.4	Läraren	4
2.5	Elevhälsa	5
2.6	Specialpedagogen	5
2.7	Specialläraren	6
2.8	Psykologen	6
2.9	Skolkurator	6
2.10	Elevhälsans medicinska insats	7
2.11	Logoped	7
2.12	Studie- och yrkesvägledaren (SYV)	7
3	ARBETSGÅNG	8
3.1	Arbetsgång för enskilda elevärenden i skolan	8
3.2	Sekreteress	8
3.3	Samverkan	8
3.4	Uppföljning	8
4	UTDRAG FRÅN SKOLLAGEN	9
	Skollagen kap 2. Huvudmän och ansvarsfördelning	9
	Skollagen kap 3. Barns och elevers utveckling mot målen	10
5	LÄNKAR OCH HÄNVISNINGAR	11

1 INLEDNING

1.1 Elevhälsoplanens syfte

Syftet med Elevhälsoplanen är att alla som arbetar i Barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter ska känna till ansvarsfördelning, möjligheter till stödfunktioner, rutiner samt Skollagens krav för att trygga rätten till en likvärdig lärandemiljö för elever.

Elevhälsoarbetet i förvaltningen ska ha elevers bästa i fokus i enlighet med Barnkonventionen. Det hälsofrämjande arbetet ska riktas mot alla elever i skolan. Särskild tyngdpunkt ska läggas vid att arbeta med de elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

I de övergripande politiska målen för Öckerö kommun mandatperioden 2015-2018 finns följande mål som rör barn och utbildning:

- Våra skollokaler är moderna och mer anpassade till framtidens behov
- Barngrupperna i förskola och fritidshem har minskat och antalet lärare per barn ökat
- Alla elever får godkända betyg för gymnasiet och det finns en god arbetsro i skolan genom ett gemensamt värdegrundsarbete mellan lärare, elever, föräldrar, föreningar och samfund
- Samarbetsformer mellan förskoleklass, grundskola, fritidshem och Kulturskola ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling

Denna Elevhälsoplan är ett led i arbetet för att uppnå ovanstående mål.

1.2 Elevhälsan i skollagen

Skollagen, SL, (2010:800) ska tillämpas på utbildning enligt nedanstående punkter:

- Elevhälsans ska ha en förebyggande och hälsofrämjande roll
- Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser
- Alla elever ska, utöver skolläkare och skolsköterska, ha tillgång till psykolog, kurator och personal med specialpedagogisk kompetens

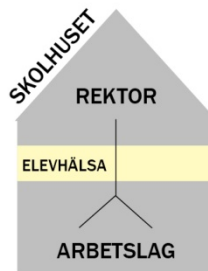
Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. Det är också angeläget att samverkan sker med övrig hälso- och sjukvård samt socialtjänsten.

Se utdrag från skollagen i slutet av planen.

2 ANSVAR

2.1 Illustration

Illustrationen av skolhuset visar att huvudansvaret ligger hos rektor och att arbetslagen är basen. Elevhälsan fungerar som ett stöd för rektor och arbetslag.

2.2 Kommunen

Som huvudman är kommunen ansvarig för att skolorna har tillgång till elevhälsa. Hur elevhälsoarbetet ska organiseras i skolorna anges inte i lagen, utan bara vilka yrkesprofessioner som skolan ska ha tillgång till.

2.3 Rektorn

Rektor har ansvar för skolans resultat och för att organisera allt arbete på skolan. Rektor ska i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet nyttja skolans kompetenser och resurser som bedöms nödvändiga. Rektor är ytterst ansvarig för elevernas lärande och för att fatta beslut om att en utredning genomförs när det finns signaler om att en elev behöver särskilt stöd för att nå målen. Under utredningen ska samråd ske med personal från elevhälsan, om det inte anses uppenbart obehövligt.

Detta innebär att rektor ska:

- Utforma undervisningen och elevhälsoarbetet så att eleverna får de anpassningar och särskilda stöd och hjälp de behöver
- Ansvara för att kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan
- Upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.
- Anpassa lärmiljö, resursfördelning och stödåtgärder för elevernas utveckling
- Ansvara för att varje elev samt vårdnadshavare erbjuds utvecklingssamtal varje termin för att delta i den formativa processen mot måluppfyllelse
- Ansvara för att pedagogisk utredning påbörjas om det finns oro för att en elev inte når målen
- Fatta beslut om upprättande av åtgärdsprogram eller inte, anpassad studiegång samt särskild undervisningsgrupp och informera föräldrar om möjligheten att överklaga beslutet
- Integrera ämnesövergripande kunskapsområden exempelvis jämställdhet, sex och samlevnad samt riskerna med tobak, alkohol och andra droger

2.4 Läraren

Lärare har ansvar för att ett förebyggande arbete för elevers kunskapsutveckling, trivsel och social utveckling bedrivs inom ramen för undervisningen. Därmed har de det primära ansvaret för elevens hälsa i klassen. Lärare har ansvar för att uppmärksamma, anmäla, kartlägga om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Efter rektors beslut om åtgärdsprogram ansvarar läraren för att det efterföljs.

Detta innebär att läraren ska:

- Arbeta främjande och skapa ett gott skolklimat med hög delaktighet, goda relationer mellan elever och mellan elever och lärare.
- Ge ledning stöd och stimulans genom en undervisning som möter alla elever
- Ge stöd i form av extra anpassningar
- Uppmärksamma om behov av särskilt stöd behövs och anmäla detta till elevhälsa, där rektor ingår
- Utredda kartlägga och göra en pedagogiska bedömning i samråd med elevhälsan
- Följa upp åtgärdsprogram

2.5 Elevhälsa

Elevhälsan ansvar för att arbeta utifrån ett förebyggande och hälsofrämjande synsätt i syfte att stödja elevers utveckling mot kunskapsmålen i samverkan.

Det centrala elevhälsoteamet består av rektor, skolsköterska, kurator, specialpedagog, psykolog och logoped.

Det lokala elevhälsoteamet består oftast av rektor, skolsköterska, kurator och specialpedagog.

Detta innebär att elevhälsoteamet ska:

- Ha ett nära samarbete med arbetslagen och därmed kännedom om elevernas arbetsklimat/situation
- Göra utredningar vid behov
- Analysera behovet av stödinsatsen efter utredningar
- Initiera utvecklingsarbete på organisationsnivå
- Initiera kompetensutveckling på skol-, grupp- eller individnivå
- Utvärdera de egna rutinerna och insatserna i förhållande till behov av stöd i åtgärdsprogram, kränkningssituationer och skolans övriga elevhälsofrågor
- Erbjuder konsultation och handledning

2.6 Specialpedagogen

Specialpedagogen och rektor arbetar med att leda utvecklingen av det pedagogiska arbetet. Målet är att kunna möta behoven hos alla elever.

Detta innebär att specialpedagogen ska:

- Identifiera, analysera och undanröja hinder som orsakar svårigheter i lärandemiljön
- Genomföra pedagogiska utredningar och analysera individers svårigheter på skol-, grupp- och individnivå
- Samverka vid övergång mellan olika verksamheter
- Ansvara för upprättandet av åtgärdsprogram och tillsammans med pedagogerna följa upp detsamma
- Handleda pedagogisk personal
- Implementera metoder och arbetssätt som främjar elevers utveckling mot målen
- Ha kontakt med andra stödfunktioner kring elever
- Delta i kommunens specialpedagogiska nätverk.

2.7 Specialläraren

Specialläraren arbetar individinriktat mot den enskilda eleven eller mindre gruppering genom exempelvis färdighetsträning i svenska, matematik eller språk..

Detta innebär att specialläraren ska:

- Delta i arbetet med åtgärdsprogram och vid behov arbeta individuellt och i grupp med elever
- Kritiskt och självständigt ta initiativ till, analysera och medverka i förebyggande arbete och bidra till att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer
- Visa förmåga att delta i arbetet med att utforma och genomföra åtgärdsprogram för enskilda elever i samverkan med berörda aktörer samt förmåga att stödja barn och elever och utveckla verksamhetens lärmiljöer
- Visa förmåga att, beroende på vilken specialisering som valts, vara en
- Kvalificerad samtalspartner och rådgivare i frågor rörande specialiseringen
- Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt genomföra pedagogiska utredningar och analysera svårigheter för individen i de lärmiljöer där barnet eller eleven får sin undervisning och vistas under förskole- eller skoldagen
- Visa fördjupad förmåga till ett individanpassat arbetssätt för barn och elever i behov av särskilt stöd

2.8 Psykologen

Psykologen bidrar med psykologisk kompetens gällande den enskilda eleven för att ge ökad förståelse som leder till genomtänkta åtgärder, förhållningssätt, goda utvecklingsmöjligheter och lärandemiljöer för elever i svårigheter.

Detta innebär att psykologen ska:

- Handleda personal och bidra med konsultationer
- Utredda och bedöma elevers behov vid skolrelaterade svårigheter
- Bidra med fortbildningsinsatser
- Erbjuder krishantering

2.9 Skolkurator

Kuratorn bidrar med psykosocial kompetens gällande den enskilda eleven för att ge ökad förståelse som leder till genomtänkta åtgärder, förhållningssätt, goda utvecklingsmöjligheter och lärandemiljöer för elever i svårigheter.

Detta innebär att kuratorn ska:

- Erbjuder samtal tex stöd-, motivations- och krissamtal med enskilda elever och/eller deras familjer relaterade till skolsituationen
- Organisera och genomföra insatser på gruppnivå
- Utredda och bedöma den sociala och psykosociala situationen för enskilda elever
- Handleda pedagogisk personal
- Bidra med kunskaper om samhällets stödsystem, samt vara en länk mellan skola och olika samhällsinstanser
- Delta i arbetet med skolans struktur och organisation när det gäller värdegrund och likabehandling

2.10 Elevhälsans medicinska insats

Skolsköterskan och skolläkaren bidrar med medicinsk kompetens gällande den enskilda eleven för att ge ökad förståelse som leder till genomtänkta åtgärder, förhållningssätt, goda utvecklingsmöjligheter och lärandemiljöer för elever i svårigheter. Elevhälsans medicinska insats ska ge möjligheter till samtal, rådgivning och enklare sjukvårdsinsatser.

Detta innebär att skolsköterskan och skolläkaren ska:

- Genomföra socialstyrelsens basprogram. Detta innehåller tex olika typer av kontroller samt hälsosamtal vid minst 6 tillfällen under skoltiden
- Erbjuder samtal och rådgivning kring hälsa
- Vid behov medverka vid utredningar
- Informera och handleda om enskilda elevers hälsa till skolans personal
- Bidra med medicinsk kunskap vid yrkesvägledning
- Tidigt identifiera problem eller symptom hos elever som kan innebära att de är i behov av särskilt stöd eller andra insatser.
- I samverkan med elever, vårdnadshavare och skolans personal arbeta för att ge eleverna kunskap om hälsosamma levnadsvanor och om faktorer som bidrar till hälsa eller ohälsa
- Erbjuder vaccinationer enligt nationella riktlinjer.

2.11 Logoped

Logopeden bidrar med språklig kompetens gällande den enskilda eleven för att ge ökad förståelse som leder till genomtänkta åtgärder, förhållningssätt, goda utvecklingsmöjligheter och lärandemiljöer för elever i svårigheter.

Detta innebär att logopeden ska:

- Handleda personal
- Utredda och bedöma elevers språkliga förmåga samt läs- och skriv förmåga
- Bidra med fortbildningsinsatser

2.12 Studie- och yrkesvägledaren (SYV)

Studie- och yrkesvägledaren vägleder elever i framtidsplanering

Detta innebär att Studie- och yrkesvägledaren ska:

- Ge eleverna vägledningssamtal, enskilt eller i grupp, som syftar till framtidsplanering
- Ge eleverna information och vägledning med syfte att belysa konsekvenser, samt bidra till fler genomtänkta val

3 ARBETSGÅNG

3.1 Arbetsgång för enskilda elevärenden i skolan

1. När man uppmärksammat ett problem eller en svårighet i klassen ska detta diskuteras i arbetslaget. Ansvarig pedagog ska kontakta föräldrarna.
2. Ansvarig pedagog ska sedan göra en kartläggning tillsammans med arbetslaget som syftar till att öka förståelsen av styrkor och svårigheter i relation till elevens kunskaper, kunskapsmålen, elevens erfarenheter och behov samt arbetsformer och arbetssätt. Viktigt att ha med vid kartläggningen är elevens starka sidor, nationella prov och tidigare utredningar.
3. Ärendet ska sedan tas upp i den lokala elevhälsan (LEH).
4. Rektor ska besluta om huruvida åtgärdsprogram ska upprättas eller inte.
5. Elev och föräldrar ska vara med i utarbetande av åtgärdsprogram. Det är alltid skolan som har det yttersta ansvaret för att ett åtgärdsprogram fastställs, och det är alltid rektor som beslutar om stödåtgärder. Ett åtgärdsprogram ska vara ett levande dokument, som används som underlag för samtal om elevens framsteg och behov av stöd.
6. Kontinuerlig utvärdering ska ske. Ett åtgärdsprogram berör inte bara den enskilde eleven utan skolan som helhet. Därför bör åtgärdsprogrammet indelas i tre nivåer: skol-, grupp-, och individnivå. Åtgärdsprogrammet, som upprättas efter rektors beslut, är offentlig handling men kan sekretessbeläggas i vissa delar.

Den individuella utvecklingsplanen (IUP) ska vara ett aktivt verktyg i elevens lärande som följer eleven genom grundskolan. Syftet med IUP är att läraren, eleven och föräldrarna i samverkan ska sätta upp mål för elevens lärande på lång och kort sikt. Målen ska grunda sig på den bedömning av elevens lärande och resultat som redovisats vid utvecklingssamtalet.

Alla elever ska ha en individuell utvecklingsplan. Elever i behov av särskilt stöd ska dessutom ha ett åtgärdsprogram (ÅP), men det ersätter inte den individuella utvecklingsplanen.

3.2 Sekretess

Offentlighets- och sekretesslagen innehåller begränsningar av offentlighetsprincipen och gäller både för muntliga och skriftliga uppgifter. Lagens syfte är att skydda den enskildes integritet. Sekretessen är inte bara till skydd för uppgifter som rör barnet/eleven utan också för hennes/hans anhöriga, i första hand föräldrar och syskon. Oavsett sekretess har verksamheter som berör barn och ungdom anmälningsskyldighet till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § i socialtjänstlagen.

3.3 Samverkan

Samverkansarbetet mellan skola och socialtjänst ska gynna barns uppväxtvillkor genom att det gemensamma arbetet kring tidiga förebyggande insatser prioriteras och utvecklas. En samverkan krävs för att uppnå målen i Socialtjänstlagen och Skollagen. Samverkan sker idag kring barn och ungdomar med sammansatt psykisk/psykiatrisk och social problematik enligt Västbus riktlinjer. Ytterligare ett förvaltningsövergripande arbete bedrivs för samsyn av tidiga insatser där även Fritid och kultur deltar.

3.4 Uppföljning

Elevhälsoarbetet ska utvärderas i den årliga kvalitetsredovisningen.

4. UTDRAG FRÅN SKOLLAGEN

Skollagen kap 2. Huvudmän och ansvarsfördelning

25 § För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skollagen kap 3. Barns och elevers utveckling mot målen

Barnens och elevernas lärande och personliga utveckling

3 § Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Lag (2014:458).

Stöd i form av extra anpassningar

5 a § Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte annat följer av 8 §. Lag (2014:456).

Omfattning och elevgrupp

7 § Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning.

Utredning

8 § Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Åtgärdsprogram

9 § Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Om en utredning enligt 8 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Lag (2014:456).

Särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning

11 § Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till.

Anpassad studiegång

12 § Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

5 LÄNKAR OCH HÄNVISNINGAR

Läroplan för grundskolan

Läroplan för förskolan

Läroplan för grundsärskolan

Skollagen

Offentlighets- och sekretesslagen

Socialtjänstlagen

Förvaltningslagen

Diskrimineringslagen

Prop. 2001/02:14, Hälsa, lärande och trygghet

Västbus riktlinjer